

PROTOKÓŁ

I ETAP KONSULTACJI SPOŁECZNYCH OPRACOWANIE PROJEKTU „STRATEGII ROZWOJU MIASTA – OLSZTYN 2030+”

Olsztyn, 28 października 2021 r. godz. 17.00-19.00

Temat debaty: Olsztyn kompetentny

Cel debaty: zebranie opinii, wniosków i propozycji dot. kierunków rozwoju Olsztyna oraz jego wizji w roku 2030 i w latach kolejnych, wypracowanie założeń do projektu dokumentu pn. „Strategia rozwoju Miasta - Olsztyn 2030+”

Spotkanie odbyło się online (MS Teams; kanał YouTube www.olsztyn.eu).

Uczestnicy debaty w dniu 28.10.2021 r. – 51 osób, w tym 47 osób na MS Teams; 4 os. obserwujące debatę na kanale YouTube, w tym:

- Ekspert główny: dr hab. Wojciech Dziemianowicz, profesor Uniwersytetu Warszawskiego
- Ekspert zewnętrzny: **dr hab. inż. Aleksander Orłowski** - Profesor Politechniki Gdańskiej, v-ce prezes Forum Rozwoju Aglomeracji Gdańskiej (NGO). Zawodowo zajmuje się badaniem i rozwojem koncepcji Smart City, współautor (2016-2017) badań gotowości do Smart City dziesięciu czołowych polskich urzędów miejskich, autor książki: Model gotowości procesowej urzędu miejskiego dojścia do Smart City (2019). Stypendysta Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego (Stypendium dla Wybitnych Młodych Naukowców 2016-2019), sekretarz Zespołu ds. Obszarów Miejskich i Metropolitalnych Komitetu Przestrzennego Zagospodarowania Kraju Polskiej Akademii Nauk (2019-2023), członek zespołu opracowującego nową Krajową Politykę Miejską pod egidą Ministerstwa Funduszy i Polityki Regionalnej i Instytutu Rozwoju Miast i Regionów (grupa zajmująca się cyfryzacją zarządzania miastami), odbywał staże naukowe m.in. w University of Newcastle Australia, Leibniz University Hannover, Visual Interaction&Communication Technologies VicomTECH San Sebastian. Konsultant m.in. funduszy venture capital, samorządów, start-upów. Członek zespołów przygotowujących m.in. projekt Inteligentnej Specjalizacji dla Województwa Pomorskiego: Smart Port&City. Autor kursu „Smart City: Context, Policy and Government” dla studentów z regionu Ameryki Łacińskiej.
- Przewodnicząca Zespołu Koordynującego ds. opracowania „Strategii rozwoju Miasta – Olsztyn 2030+”: Ewa Monika Kaliszek, III Zastępca Prezydenta Olsztyna
- radni Rady Miasta Olsztyna oraz przedstawiciele olsztyńskich rad osiedli
- przedstawiciele UM Olsztyna
- dyrektorzy olsztyńskich jednostek oświatowych
- przedstawiciele uczelni wyższych
- przedstawiciele organizacji pozarządowych
- przedsiębiorcy, architekci
- mieszkańcy Olsztyna.

Debatę rozpoczęła i wprowadzenia dokonała Pani Prezydent Ewa Monika Kaliszek, zwracając uwagę, że Olsztyn jest obecnie organem prowadzącym dla 69 publicznych placówek oświatowych, w tym: 25 przedszkoli, 18 szkół podstawowych, 3 liceów, 14 zespołów szkół, 2 ośrodków szkolno-wychowawczych (w tym 1 ośrodek dla dzieci niesłyszących), 2 zespołów szkół i placówek specjalnych, 2 placówek oświatowo-wychowawczych (Pałac Młodzieży; Szkolne Schronisko Młodzieżowe), 2 poradni psychologiczno-pedagogicznych, 1 centrum edukacji nauczycieli. W roku szkolnym 2021/2022 do olsztyńskich przedszkoli i szkół uczęszcza blisko 39 tys. wychowanków i uczniów; w jednostkach systemu oświaty zatrudnionych jest 3224 nauczycieli, spośród których blisko 2000 osób to nauczyciele dyplomowani. Utrzymanie edukacji i edukacyjnej opieki wychowawczej kosztuje miasto w roku 2021 ok. 500 mln zł, z czego 59% tej kwoty stanowi przekazywana Olsztynowi subwencja oświatowa. Budżet na edukację stanowi prawie 1/3 budżetu ogółem Olsztyna.

Będąc organem prowadzącym 69 jednostek, Miasto Olsztyn ustawicznie podnosi jakość ich pracy poprzez angażowanie środków własnych Gminy Olsztyn, uczestnictwo w programach rządowych, a także udział w projektach dofinansowanych ze środków europejskich. Pani Prezydent podkreśliła dużą aktywność jednostek w działaniach na rzecz rozwoju szkół i przedszkoli oraz znaczące zaangażowanie dyrekcji oraz grona pedagogicznego przedszkoli i szkół w podnoszeniu jakości pracy i nauki. Dbano o jakość i warunki nauczania przyczyniają się do tego, że olsztyńskie szkoły stają się atrakcyjne dla dzieci i młodzieży z bliższych i dalszych części województwa warmińsko-mazurskiego. Ofertę edukacyjną Olsztyna uzupełnia działalność szkół, przedszkoli i placówek oświatowych prowadzonych przez inne podmioty niż jednostka samorządu terytorialnego – ponad 100 placówek w roku 2021. Bardzo dobrze wyposażone miejsca edukacji, doskonale zarządzane, szkoły w których uczniowie osiągają bardzo wysokie wyniki na egzaminach zewnętrznych i podobnie jak uczniowie szkół publicznych, są świetnie przygotowani do dalszego kształcenia. Wszystkie wymienione powyżej placówki oświatowe tworzą pełnię edukacyjną, w której każdy znajdzie miejsce dla siebie i w której indywidualne potrzeby edukacyjne zostaną uwzględnione.

Pani Prezydent zwróciła uwagę na ofertę edukacyjną: szkół zawodowych, które prowadzą kształcenie w zawodach deficytowych, liceów z bardzo rozbudowanym profilowaniem, a także placówek oświatowych i przedszkoli, których oferta sprzyja wszechstronnemu rozwojowi dziecka-ucznia. Podkreśliła także rolę, jaką pełni w systemie edukacji Olsztyńskie Centrum Edukacji Nauczycieli. Nowoczesne podejście, bardzo dobry dobór kadr wykładowców OCEN oraz oferta odpowiadająca na potrzeby środowiska nauczycielskiego, stanowi cenne wsparcie, tak dla dyrektorów i nauczycieli z terenu Olsztyna, jak i z całej Polski.

Pani Prezydent podkreśliła, że coraz większym wyzwaniem jest zwiększająca się liczba dzieci wymagających kształcenia specjalnego, dzieci i młodzieży ze specyficznymi trudnościami w uczeniu się. Ogromna część uczniów wymaga obecnie zapewnienia specjalnych warunków i metod nauki wynikających m.in. z orzeczeń o potrzebie kształcenia specjalnego, opinii zindywidualizowanej ścieżki kształcenia, indywidualnego nauczania, i in. Obecność w każdym zespole klasowym tak różnych przypadków deficytów, trudności, potrzeb, konieczności dostosowań metod i technik pracy, czasami zaczyna wykraczać poza możliwości szkół i nauczycieli, to wszystko zaś w zderzeniu z oczekiwaniami rodziców oraz presją środowiska, stanowi wyzwanie. Jak będzie wyglądało kształcenie młodego pokolenia (obecnie uczniów szkół podstawowych,

średnich) na uczelniach wyższych, czy uczelnie są na to przygotowane? Jak odnajdą się ci młodzi ludzie na rynku pracy, w obliczu wysoko stawianych wymagań? To pytania, na które w tej chwili brak odpowiedzi.

Kontynuując wypowiedź, Pani Prezydent podniosła problem pozyskania specjalistów, nauczycieli do pracy w olsztyńskich przedszkolach, szkołach. Ponadto zaznaczyła, że coraz większe wydatki na funkcjonowanie jednostek oświatowych ma wpływ na coraz mniejszy budżet, który mógłby zostać przeznaczony na ich rozwój, w kierunkach oczekiwanych przez wszystkich. Pani Prezydent zwróciła także uwagę na niewystarczające wyniki naborów uczniów do kształcenia w szkołach zawodowych, które obserwowane są już od kilku lat. Dzieje się tak pomimo wielkich potrzeb rynku pracy i konkurencyjnych zarobków. Istotnym problemem staje się także zmęczenie, często frustracje, niski prestiż i wypalenie zawodowe nauczycieli, wywołane wieloma przyczynami, takim jak np. zmiany przepisów, pojawianie się wciąż nowych wymagań i zadań stawianych przed pracownikami oświaty. Te zaś przekładają się na zaangażowanie, motywację i w konsekwencji na efektywność działań podejmowanych przez kadry. Edukacja to obszar permanentnie podlegający zmianom - dziś wypracowane rozwiązania, jutro mogą być nieaktualne.

Podsumowując swoją wypowiedź, Pani Prezydent przypomniała, że podczas wszystkich dotychczasowych debat poruszano wiele różnych tematów, w tym obejmujących: inteligentną transformację, mobilność, odporność klimatyczną, obywatelskość, wielopokoleniowość. W czasie prowadzonych rozmów wielokrotnie podkreślano zagadnienia, takie jak kompetencje, edukacja dla wrażliwości, edukacja ekologiczna. Edukacja pojawiała się w większości debat.

Zapraszając do dyskusji Pani Prezydent, zaproponowała wspólne poszukiwanie odpowiedzi m.in. na pytania o wpływ i znaczenie stanu psychofizycznego obecnego pokolenia dzieci i młodzieży ze specjalnymi potrzebami oraz specyficznymi wymogami kształcenia na przyszłość Olsztyna, a także projektowanie kompetentnego Olsztyna przyszłości.

Ekspert wiodący, profesor Wojciech Dziemianowicz, przybliżył obecnym założenia prac nad projektem „Strategii rozwoju Miasta – Olsztyn 2030+”. Zwrócił uwagę na wstępny, otwarty dla wszystkich charakter trwającego etapu przygotowania projektu Strategii rozwoju Miasta – Olsztyn 2030+, którego niezwykle ważnym warunkiem jest zebranie – w trakcie spotkań i rozmów z możliwie największym gronem mieszkańców i interesariuszy – opinii, pomysłów i idei na temat Olsztyna w 2030 roku. Prace nad Strategią są prowadzone w nowej formule prawnej, obarczonej wymogami ustawowymi i elementami obowiązkowymi, które powinny znaleźć się w dokumencie. Ekspert zaznaczył przy tym, że przystępując do opracowania Strategii, władzom miasta zależy na przygotowaniu dokumentu, zarówno spełniającego wymogi ustawowe, ale przede wszystkim odpowiadającego na potrzeby jego mieszkańców.

Profesor Wojciech Dziemianowicz zaproponował uczestnikom dyskusję o przyszłości Olsztyna, o kompetencjach jego obywateli w roku 2030, jakich oczekujemy i jakie pozwolą być konkurencyjnymi, budować bezpieczną przyszłość miasta i jego mieszkańców. Zapraszając do dyskusji, wyszedł z propozycją trzech głównych zagadnień i pytań, wokół których mogłaby dyskusja przebiegać i na które uczestnicy debaty mogliby podjąć próbę udzielenia odpowiedzi.

1. Jakie kompetencje są i będą nam potrzebne? (kluczowe, przyszłości, kwalifikacje, dyplomy)
2. Gdzie będziemy zdobywać potrzebne nam kompetencje? (dom, szkoła/uczelnia, kultura, relacje społeczne, smartfon?, mikroczip?)

3. Jak zorganizować miasto, byśmy zdobywali potrzebne nam kompetencje możliwie efektywnie? (centra kompetencji?, sieci kompetencji?, dyfuzja?, transfer?).

Kontynuując, profesor Wojciech Dziemianowicz przedstawił uczestnikom debaty wyniki krótkiej ankiety, która towarzyszyła debacie „Olsztyn kompetentny”.

Pozycja Olsztyna jako ośrodka akademickiego w 2030 roku: przyszłość nie jest jednoznacznie określana – chcielibyśmy, by Olsztyn jako ośrodek akademicki wzmacniał się (31 osób), a jednocześnie nie wszyscy podzielają ten pogląd (30 osób).

Które kompetencje powinniśmy szczególnie wspierać?

Zdaniem ankietowanych kompetencjami, które powinniśmy szczególnie wspierać są:

- inicjatywność i przedsiębiorczość (69 osób)
- kompetencje społeczne i obywatelskie (61 osób)
- umiejętność uczenia się oraz kompetencje informatyczne (po 46 wskazań dla każdego z podanych wyborów)

Które kompetencje w 2030 roku będą gwarantowały nam spokojne myślenie o przyszłości?

Odpowiadając na to pytanie, respondenci wskazali niżej wymienione:

- współdziałanie (67 osób)
- myślenie logiczne i krytyczne (57 osób)
- kompleksowe rozwiązywanie problemów (45 osób).

Szersze omówienie ankiety zamieszczono na końcu niniejszego protokołu.

W trakcie dalszego trwania spotkania, ekspert zewnętrzny profesor dr hab. inż. Aleksander Orłowski, omawiając prezentację *Kompetencje nowoczesnego miasta*, dzieląc się własną wiedzą i doświadczeniami, przybliżył obecnym temat debaty. Zwrócił uwagę na fakt, że prowadząc rozważania o mieście przyszłości, myślimy i mówimy o technologii, inteligentnych rozwiązaniach (smartfony, lodówki, kosze na śmieci i in.). Kontynuując, ekspert postawił pytanie o rolę i miejsce obywatela w świecie smart, w mieście roku 2030 i latach kolejnych. W opinii profesora Aleksandra Orłowskiego, technologia powinna być wyzwalczem do tego, aby mieszkańcom żyło się lepiej, zaś miastem zarządzało się w sposób bardziej efektywny (tak w aspekcie ekonomicznym, jak i jakości dostarczanych usług, takich jak np. transport, ochrona środowiska i in.).

Czym są kompetencje? – to zakres czyjejś wiedzy, umiejętności i doświadczenia, które można wykorzystać do rozwoju miasta jako całości. Ekspert zwrócił uwagę, że jeżeli będziemy mówić o kompetencjach, które proponujemy, wskazujemy jako istotne, czy też uznajemy za nieistotne, ważne jest by były one w jakikolwiek sposób mierzalne. Bez mierzalności napotkamy trudności w planowaniu rozwoju kompetencji, wskazaniu ich źródeł, określaniu wpływu, jakie będą miały na miasto.

Odpowiadając na pytanie „dla kogo miasto miałoby być (dla mieszkańców, urzędników, biznesu itd.)?”, będziemy wiedzieli jakich kompetencji poszukujemy.

Kompetencje mieszkańców – wpływ technologii, stymulowanie rozwoju przy wykorzystaniu technologii.

Czy uczyć przygotowując do konkretnych zawodów? Czy system pozwoli na szybką zmianę kierunku kształcenia np. nowego zawodu, który pojawił się w ciągu roku i ma przed sobą przyszłość? Czy będziemy koncentrować się na kompetencjach miękkich, czy na technicznych? Czy będziemy otwarci na zmiany, posiadali

umiejętność ustawicznego uczenia się, zdolności adaptacyjne, umiejętność wykorzystywania technologii (nie ich znajomości)?

Kompetencje mieszkańców – poziom znajomości funkcjonowania miasta i zaangażowania w rozwiązywanie problemów miasta.

- rozumienie potrzeb i problemów miasta (np. zrozumienie, że problemem miasta nie jest brak miejsc do parkowania, ale to, jak się po mieście przemieszczamy)
- umiejętność i motywacja do zaangażowania się w życie miasta
- patrzenie w sposób szerszy (niż tylko własne podwórko)
- otwartość na komunikowanie pozytywnych informacji – chęć/gotowość do współpracy.

Kompetencje urzędników:

- umiejętność całościowego spojrzenia na problemy
- umiejętność zarządzania projektami (spojrzenie silosowe)
- elastyczność
- etyczne działanie
- kompetencje międzykulturowe (znajomość potrzeb, komunikacja)
- kompetencje społeczne (nawiązywanie kontaktów, kontakty społeczne, motywowanie).

Profesor Aleksander Orłowski zwrócił uwagę na luki kompetencyjne, wśród których wymienił:

- organizację pracy
- krytyczne myślenie
- rozwiązywanie złożonych problemów.

Kompetencje organizacji pozarządowych:

- umiejętność zbudowania zaufania
- kompetencje eksperckie
- inicjatywa
- determinacja
- umiejętność brania odpowiedzialności
- umiejętność komunikacji z różnymi grupami społecznymi.

Kompetentny Olsztyn – po co?

- kluczowym jest potrzeba szybkiej adaptacji się do zmian i umiejętność wyciągania wniosków (patrz: Singapur i pandemia COVID-19 - współpraca mieszkańców, urzędników i NGOs w działania edukacyjne, pomocowe potrzebującym; wykorzystanie nowych technologii na rzecz przeciwdziałania COVID-19; idea rolnictwa miejskiego)
- umiejętność wykorzystywania możliwości, jakie daje zmieniająca się technologia
- sprostanie wymaganiom zmieniającego się otoczenia (w aspekcie demografii, klimatu itp.)

Kluczowe wnioski płynące z dyskusji:

1. Olsztyn będzie na tyle kompetentny - na ile będą kompetentni olsztyniacy, na tyle silny akademicko - jak silni będą studenci; tak dobrze będzie stał edukacyjnie - jak dobrzy będą jego uczniowie.
2. Należy zapewnić komunikację (wewnętrzną i zewnętrzną), dobry przepływ współpracy i kompetencji (w tym także dzielenia się kompetencjami) pomiędzy trzema elementami odpowiadającymi za poziom kompetencji: tj. szkolnictwem (szkoły średnie) $\leftrightarrow$ Uniwersytetem Warmińsko-Mazurskim $\leftrightarrow$ Urzędem Miasta Olsztyna.
3. Urząd Miasta Olsztyna jako istotne źródło kompetencji i wiedzy praktycznej, oferujące np. studentom rzeczowe przeszkolenie prawno-administracyjne, obywatelskie, czy też pewne kompetencje miękkie, w tym nastawione pragmatycznie na to, co się dzieje dookoła, na dorosłe życie.
4. Należy postawić na integrację środowisk akademickich, szkół średnich (konferencje samorządów uczniowskich i in.).
5. Należy zachęcać młodych ludzi do działań na rzecz ich małych środowisk lokalnych (szkół, uczelni, samorządu uczniowskiego) zapewniając im interesującą, atrakcyjną ofertę, korzystną dla ich indywidualnego rozwoju, nabywania wiedzy, umiejętności i kompetencji (przykład: udział w pracach samorządu studenckiego to prestiż, możliwość realnego rozwoju indywidualnego).
6. Podniesienie kompetencji samorządów uczniowskich (spotkania, szkolenia, wiedza praktyczna dotycząca np. funkcjonowania miasta czy dekodowania otaczającego świata).
7. Należy stworzyć system zachęt dla studentów wyróżniających się (Student Roku).
8. Istotny jest stały, dobry dialog i komunikacja uczniów/studentów z władzami szkoły/uczelni (otwarte rozmowy dot. zmian np. w zakresie mechanizmów i rozwiązań możliwych do wprowadzenia – szkolne inkubatory przedsiębiorczości, konkursy, warsztaty itp.).
9. Niezbędne jest budowanie kompetencji społecznych, poczucia realnego wpływu młodych ludzi na zmiany zachodzące w otoczeniu (szkole, uczelni, osiedlu itd.) oraz odpowiedzialności za to środowisko.
10. Niezbędne jest podejmowanie i wspieranie działań urzędu, przedsiębiorców i szkół (w tym podstawowych, średnich) w wymianie doświadczeń (zawody przyszłości, praktycznego wykonywania zawodów).
11. Kompetencji nie można zmierzyć; wyjaśnienie: na kompetencje składają się wiedza, umiejętności i postawy. Wiedza jest łatwa do zmierzenia. Obecnie potrzebujemy umiejętności rozróżniania treści odnajdywanych w różnych źródłach informacji, w tym logicznego i krytycznego myślenia, analizowania, czyli pewnej postawy. A te - są trudne do zmierzenia.
12. Niezbędne jest budowanie współpracy bardzo szeroko rozumianej, otwartości i zaufania. Podejmowanie decyzji powinno odbywać się przy udziale całego środowiska edukacyjnego: dyrekcji szkoły, nauczycieli, uczniów, rodziców, personelu niepedagogicznego, przedstawicieli środowiska lokalnego.
13. Istotne jest kształtowanie i rozwijanie kompetencji społecznych, w szczególności współdziałania już od najmłodszych lat przedszkolnych.
14. W postawie władz miasta należy zmienić punkt ciężkości kształcenia młodych: ważniejsze kompetencje niż wyniki egzaminów. Ważne jest to, jakie mamy postawy i jakimi jesteśmy ludźmi.

15. Niezbędne jest stworzenie płaszczyzny współpracy i współdziałania między nauczycielami (np. poprzez pracę w małych grupach przedmiotowych), dzięki której możliwym będzie wymiana dobrych praktyk i poszukiwania rozwiązań w zakresie kształcenia kompetencji.
16. Ważne jest budowanie partnerstwa między uczniami i nauczycielami.
17. Kompetencje – poza wiedzą i umiejętnościami - to także postawy. Od postaw zależy powodzenie lub niepowodzenie ważnej misji obywatelskiej, jaką jest świadomość i umiejętne tworzenie wspólnoty samorządowej. Wspólnota wymaga pewnych kompetencji od obywateli, oferując im w zamian mnóstwo korzyści i satysfakcji z pracy na rzecz wspólnoty.
18. Istotne jest znalezienie mechanizmów sprawczych dla gremiów reprezentatywnych różnych środowisk i różnych grup mieszkańców (takich jak np. samorząd szkolny, rady osiedli, młodzieżowa rada miasta i in.). Gremia te muszą wiedzieć, jakie mają kompetencje, możliwości, jakie są granice ich działania, a także mieć poczucie, że coś znaczą. Zapewnienie ww. warunków, w tym ich realnego wpływu na podejmowane przez wspólnotę decyzje, pozwoli miastu jako wspólnocie korzystać z wiedzy i zasobów tych środowisk.
19. Niezbędne jest zachowanie równowagi, równomierność wspierania wszystkich obszarów aktywności mieszkańców, bez faworyzowania wybranych i pomijania drugich (sport vs. kultura, czy działalność wolontarystyczna itp.).
20. Niezbędna jest czytelność procedur, jasne określenie procedur, mechanizmów kontroli, ewaluacji, wpływu na działania optymalizujące, wdrażane w wyniku kontroli i zapewnienie w tym zakresie otwartości ze strony władz miasta.
21. Wspólnota aglomeracyjna – zaczynamy wspólnie planować, inwestować. Należy budować świadomość - wśród włodarzy, urzędników, mieszkańców - potrzeby podejmowania współpracy, w tym wymiany informacji, pomysłów, zasobów.
22. Nauka i zdobywanie kompetencji, w tym także obywatelskich przez całe życie. Należy tworzyć struktury, w ramach których mieszkańcy mogliby testować, próbować swoich sił, innowacyjnego myślenia o swoim miejscu w strukturze miejskiej/szkolnej/uczelnianej.
23. Niezbędne jest budowanie bezpieczeństwa psychologicznego, które jest podwaliną i tłem do budowania kompetencji miękkich, współpracy, przekazywania informacji zwrotnej, umiejętności nawiązywania wzajemnych relacji.
24. Niezbędne jest podejmowanie działań skierowanych na budowanie społeczeństwa obywatelskiego, kształtowanie kompetencji od najmłodszych lat przedszkolnych.
25. Fundamentem społeczeństwa obywatelskiego jest wolne, niezależne myślenie. Niezbędne jest zatem rozwijanie kompetencji 4K, takich jak: krytyczne myślenie, kooperacja, komunikacja, kreatywność.
26. Niezbędne jest podjęcie przez władze miasta decyzji na najbliższe 10-20 lat (we współpracy ze wszystkimi interesariuszami systemu i ponad partyjnymi podziałami), czy miasto decyduje się na edukację (kompetencje, relacje, bezpieczeństwo emocjonalne), czy szkołę (system, oceny, wyniki zewnętrzne). Jedno nie wyklucza drugiego, ale kluczowa jest decyzja co jest na pierwszym miejscu (np. edukacja to kompetencje, jeśli kompetencje, to podstawą krytycznego myślenia jest wiedza, w tym z zakresu podstawy programowej).
27. Istotny jest rozwój umiejętności leaderskich, zarządzania zespołem ludzkim. Nie możemy mówić o zmianie, jeśli nie posiadamy zespołu, który te zmiany wprowadzi. Dyrektor – promuje, modeluje zmiany, zapewnia

nauczycielom bezpieczeństwo emocjonalne → nauczyciel (wyposażony w narzędzia do rozwoju krytycznego myślenia, z poczuciem, że rozliczany będzie w pierwszej kolejności za edukację, w drugim rzędzie za szkołę) – rozwija w klasie krytyczne myślenie bądź wszystkie kompetencje 4K; nauczyciel staje się przewodnikiem i moderatorem, któremu można zaufać → uczeń - zaczyna być traktowany z szacunkiem, jego działania są doceniane. Takie podejście buduje relacje, kompetencje, bliskość, partnerstwo.

28. Niezbędne jest kontynuowanie i rozwijanie działań mających na celu rozwój kompetencji, relacji międzyludzkich, itd., w tym - co istotne - we współpracy z instytucjami i osobami związanymi z edukacją.
29. Budujmy kompetencje urzędników.
30. Istotne jest zapewnienie bezpieczeństwa emocjonalnego i psychologicznego uczestnikom systemu edukacyjnego. Poza patrzeniem w przyszłość, niezbędne jest uświadomienie sobie, co pandemia zatrzymała bądź zaburzyła, czyli relacje międzyludzkie. W dobie pandemii młody człowiek wyposażony w wiedzę, nie może skorzystać ze zdobytych kompetencji twardych, ponieważ nie ma perspektywy, a nie ma perspektywy, bo nie ma poczucia bezpieczeństwa emocjonalnego, psychologicznego.
31. Istotne jest, by wspierać i rozwijać kompetencje niezbędne do tworzenia wspólnoty wśród wszystkich obywateli Olsztyna (w tym także tych pozostających poza systemem oświaty) - dorosłych, dojrzałych, seniorów.
32. Należy budować świadomość i rozwijać wiedzę dot. na przykład nowych technologii, w tym możliwości ich wykorzystania oraz wpływu na różne aspekty życia społecznego i funkcjonowania miasta, poprzez organizację regularnych spotkań ekspertów (w oparciu np. o zasoby firm-lokatorów OPN-T, Wydział Matematyki i Informatyki UWM, in.) z urzędnikami, uczniami, studentami, mieszkańcami.
33. Niezbędnym jest rozwijanie kompetencji cyfrowych wszystkich grup społecznych.
34. Niezbędne jest stworzenie mechanizmów/procesów identyfikacji osób (uczniów, studentów) o wysokich kompetencjach, w tym technologicznych.
35. W strategii należy nastawić się na człowieka i na infrastrukturę, która służy człowiekowi.
36. Należy zwrócić wielką uwagę na dbałość w funkcjonowanie szkoły oraz zapewnienie większych środków na wydatki związane z edukacją, ze zdrowiem. Większe wydatki na edukację to szansa na stworzenie - z ludzi pozostających pod opieką przedszkoli, szkół - mądrych i kreatywnych postaci.

W dalszym toku dyskusji, na pytania profesora Wojciecha Dziemianowicza o to, jak budować zaufanie, co - w kontekście budowania kompetencji - powinno znaleźć się w strategii nowoczesnego miasta, profesor Aleksander Orłowski podkreślił, że zaufanie jest niezbędne do podejmowania jakichkolwiek działań. Jego zdobycie jest trudne na każdym szczeblu zarządzania. Ekspert wyjaśnił, że niezbędnym elementem zaufania, szczególnie w kontekście wzajemnych relacji, jest:

- posiadanie kompetencji do podejmowanych działań i decyzji,
- komunikacja z mieszkańcami (stała, otwarta) - informowanie o podejmowanych decyzjach lub o przyczynie ich niepodjęcia (ważne m.in. w kontekście konsultacji społecznych jest kierowanie do mieszkańców informacji zwrotnej); skutkiem braku bądź zaburzonej komunikacji może być spadek zaangażowania społecznego mieszkańców,

- podejmując określone decyzje należy tłumaczyć, wyjaśniać ich przyczynę.

W opinii eksperta niezbędnym jest wskazanie w Strategii, jakich kompetencji szukamy, niekoniecznie należy wskazywać na źródła tych kompetencji. Profesor Aleksander Orłowski zaznaczył, że kompetencje będą pewną pochodną głównych celów wyznaczonych w Strategii: wyznaczając cele – do nich przypiszemy najważniejsze kompetencje, kluczowe do realizacji tych celów.

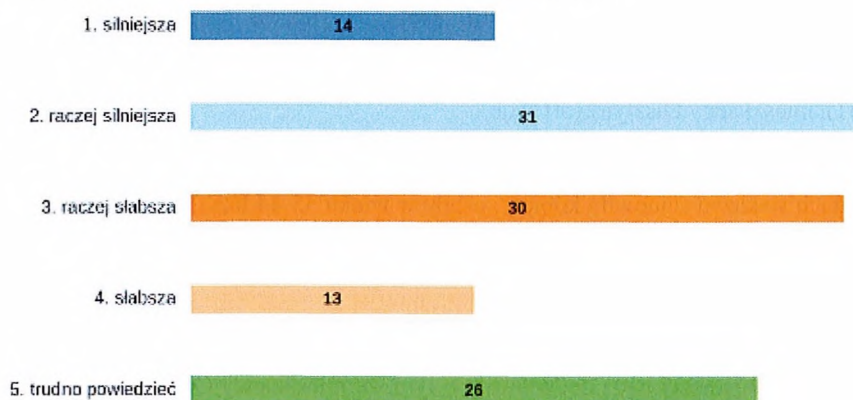
Ponadto ekspert zwrócił uwagę, że wyznaczając konkretne kompetencje do realizacji celów Strategii należy pamiętać o dokonywaniu ich okresowej oceny i stopnia osiągniętych postępów. Należy zastanowić się, czy uwagę kierujemy na zapisaniu konkretnych kompetencji, czy bardziej celu, jaki chcemy osiągnąć. Przypisanie kompetencji uznanych jako pomocne do osiągnięcia założonych celów (kluczowych), można zapisać w celach taktycznych. W opinii eksperta wpisanie do strategii samych kompetencji nie musi być niezbędne.

Kończąc debatę Olsztyn kompetentny, a także podsumowując cykl dziesięciu debat, które zostały przeprowadzone w ramach pierwszego etapu konsultacji społecznych opracowania projektu Strategii rozwoju Miasta – Olsztyn 2030+ Pani Prezydent Ewa Monika Kaliszuk wyraziła opinię, że istotnym celem wszystkich (władz miasta, mieszkańców i obywateli, instytucji, organizacji i środowisk funkcjonujących w Olsztynie) powinna być wspólnota, relacja, współpraca, wspieranie. Wszystkie podejmowane działania muszą mieć szeroko rozumiany charakter włączający wszystkich obywateli miasta (w tym m.in. uczniów ze specyficznymi trudnościami w nauce, seniorach, osoby z niepełnosprawnościami, osoby, które ucierpiały w wyniku pandemii i in.) i przeciwdziałać marginalizacji, wykluczeniu z udziału życia codziennego, wspierać zaś integrację. Pani Prezydent podkreśliła, że wszystkim działaniom, które w Strategii będą zapisane powinna przyświecać powyższa myśl przewodnia. Takie podejście pozwoli nam odpowiedzieć na potrzeby człowieka, budować współdziałanie, współpracę, relacje, postawy, zaufanie.

Debacie towarzyszyła krótka ankieta. Ankietę wypełniło i wysłało **114** osób. Jej wyniki przedstawiono uczestnikom w czasie debaty oraz w protokole poniżej.

Pytanie 1.

Czy w 2030 roku pozycja Olsztyna, jako ośrodka akademickiego będzie?:

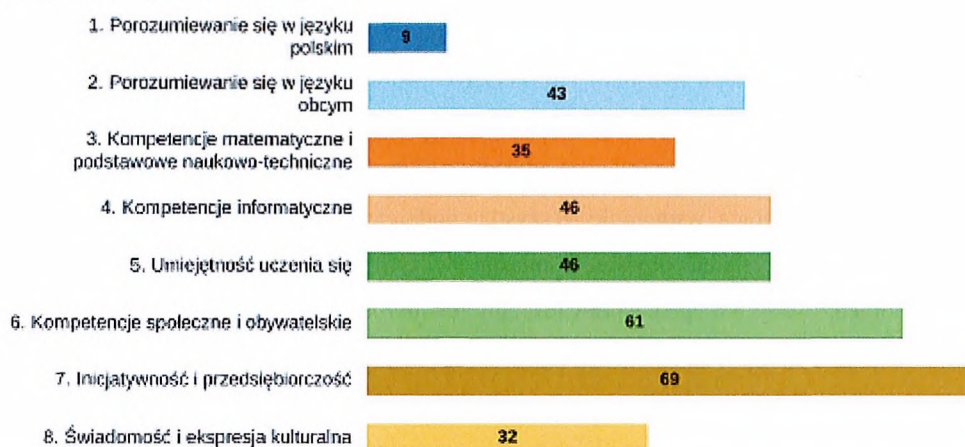

źródło: opracowanie na podstawie wyników badań ankietowych

Odpowiadając na powyższe pytanie uzyskano niemalże identyczną liczbę dla odpowiedzi „raczej silniejsza” (31 wskazań) oraz „raczej słabsza” (30 wskazań). Największą grupą spośród udzielających powyższych odpowiedzi były kobiety – „raczej silniejsza” (18), „raczej słabsza” (17). Wśród respondentów, w opinii których Olsztyn będzie silny pod względem akademickim były osoby w wieku 35-54 lat (24), legitymujące się wykształceniem średnim zawodowym (26), zamieszkujące miasto Olsztyn (25). Z kolei na „raczej słabszą” pozycję akademicką Olsztyna wskazywały osoby w wieku 35-44 lata (18), legitymujące się wykształceniem średnim zawodowym (25), zamieszkujące miasto Olsztyn (25).

Pytanie 2.

Które z wymienionych kompetencji, powinny być szczególnie wspierane wśród mieszkańców Olsztyna do 2030 roku? (można wybrać maks. 3)

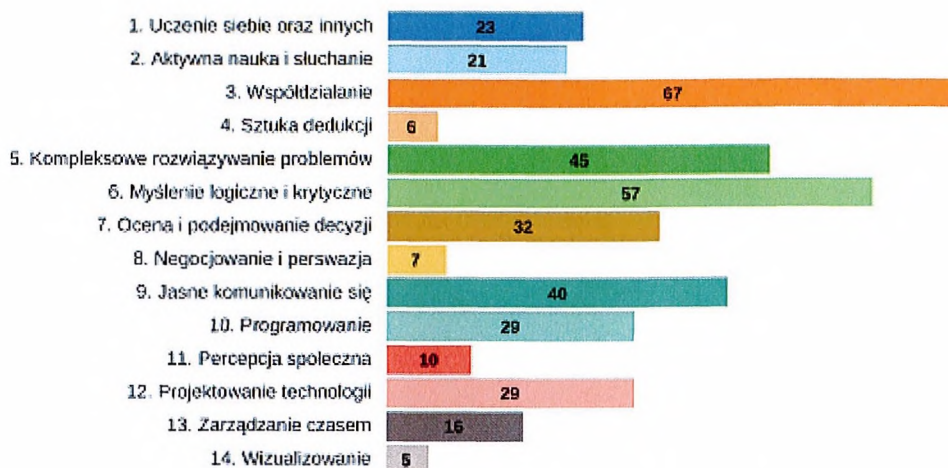
źródło: opracowanie na podstawie wyników badań ankietowych

Ankietowani najczęściej wskazywali niżej wymienione odpowiedzi:

- „inicjatywność i przedsiębiorczość” - 69 osób; największą grupą wśród udzielających takich odpowiedzi były kobiety (43), osoby w wieku 35-44 lata (32), legitymujące się wykształceniem średnim zawodowym (58), mieszkańcy Olsztyna (58 osób),
- „kompetencje społeczne i obywatelskie” - 61 osób, największą grupą wśród udzielających takich odpowiedzi stanowiły kobiety (35), osoby w wieku 35-44 lata (29), legitymujące się wykształceniem średnim zawodowym (51), mieszkańcy Olsztyna (50 osób),
- „kompetencje informatyczne” i „umiejętność uczenia się” – po 46 wskazania – największą grupą wśród udzielających takich wskazań stanowiły kobiety, osoby w wieku 35-44 lata, legitymujące się wykształceniem średnim zawodowym, mieszkańcy Olsztyna.

Pytanie 3.

Które z wymienionych umiejętności będą decydowały o tym, że mieszkańcy Olsztyna w 2030 roku będą mogli spokojnie myśleć o swojej przyszłości? (można wybrać maks. 3)

źródło: opracowanie na podstawie wyników badań ankietowych

Na to pytanie, respondenci najczęściej wybierali poniższe odpowiedzi:

- „współdziałanie” - 67 osób; największą grupą wśród udzielających takiej odpowiedzi stanowiły kobiety (39), osoby w wieku 35-44 lata (31), legitymujące się wykształceniem średnim zawodowym (56), mieszkańcy Olsztyna (58 osób).
- „myślenie logiczne i krytyczne” - 57 osób; największą grupą wśród udzielających takiej odpowiedzi stanowiły kobiety (31), osoby w wieku 35-44 lata (33), legitymujące się wykształceniem średnim zawodowym (48), mieszkańcy Olsztyna (48 osób).
- „kompleksowe rozwiązywanie problemów” - 45 osób; największą grupą wśród wskazujących tę odpowiedź stanowiły kobiety (28), osoby w wieku 35-44 lat (17 osób), legitymujące się wykształceniem średnim zawodowym (35), mieszkańcy Olsztyna (39 osób).

ZASTĘPCA PREZYDENTA

Ewa Monika Kuliszuk
Ewa Monika Kuliszuk

Protokół sporządzono: 08 listopada 2021 r.